

ספר
3
תש"ף

קונצרט בחולות

כתבו: תמי שם-טוב ורחלה זנדבנק
אייר: אבי עופר

הצעות לצוותים - כיתות א'

מורים יקרים,

הסיפור "קונצרט בחולות" מזמין אותנו להשתתף באירוע שהתרחש במציאות: הקונצרט הראשון של התזמורת הפילהרמונית, שהתקיים בדצמבר 1936 בתל-אביב. הקונצרט היה אירוע חגיגי ומרגש בתל-אביב הקטנה בניצוחו של המנצח האיטלקי הנודע ארטורו טוסקניני, ובקהל נכחו הנציב העליון הבריטי ונשיא הסוכנות היהודית, חיים ויצמן. כשהנציב העליון הבריטי נכנס לאולם, ניגנה התזמורת את "התקווה", ההמנון הלאומי, ואת ההמנון הבריטי. בתזמורת ניגנו טובי הנגנים, שהגיעו ארצה מרחבי אירופה בזכותו של הכנר היהודי, ברוניםֶלֶב הוֹבֶרְמָן.

ברוניםֶלֶב הוֹבֶרְמָן (1882-1947)

ברוניםֶלֶב הוֹבֶרְמָן נולד בעיירה צ'נסטוחובָה שבפולין. כבר בילדותו ניכר כישרונו הגדול למוזיקה, והוא הפך לכנר מפורסם והופיע בכל רחבי אירופה. עם עליית הנאצים לשלטון בגרמניה וגירוש כל הנגנים היהודים מהתזמורת שם הבין הוברמן שעתידם של יהודי אירופה בסכנה. אף שהיה יכול להציל את עצמו ולהגר לארצות הברית, החליט הוברמן להקים בארץ ישראל תזמורת שתורכב ממוזיקאים יהודים מעולים שגורשו מהתזמורת בגרמניה. הוברמן נסע לאירופה, עבר ממדינה למדינה, בחן נגנים יהודים, בחר שבעים וחמישה מוזיקאים מצטיינים, דאג להם ולבני משפחותיהם לרישיונות עלייה וכך הציל כ-800 איש. בשנת 1936 הקים הוברמן את התזמורת הסימפונית הארץ ישראלית, לימים התזמורת הפילהרמונית הישראלית.

בסיפורו של ברוניםֶלֶב הוברמן והקמת התזמורת הפילהרמונית הישראלית משולבים חזון ואומץ לב לצד אהבה גדולה למוזיקה ולעם היהודי.

המשך בעמוד הבא

רעיונות לפעילות בכיתה

- הסיפור כתוב בסגנון בלשי. סבתא אינה מגלה לנכדה אורי לאן הולכים, ולאורך הדרך מפוזרים רמזים מסקרנים. כדאי לקרוא את הסיפור בקול, לעצור את הקריאה באמצע ולשאול את הילדים מה לדעתם קורה. באיזה שלב בסיפור הילדים מבינים לאן סבתא ואורי הולכים? מי הם האנשים בחליפות השחורות? ומה יש בתוך המזוודות?
- הרבה השתנה במדינת ישראל מאז הקונצרט הראשון בחולות תל-אביב. כדאי להתבונן יחד באיורים ולהשוות אותם למראה העיר כיום. האם התלמידים שמו לב לסוס ולגמל ברחובות תל-אביב? ולשוטרים הבריטיים? או לאוטובוס הישן מהעבר? האם הם גילו באיורים עוד רמזים לתקופה זו? כמו סבתא בסיפור, תוכלו להביא לכיתה גזוז בטעם משמש ולמזוג לילדים כוס משקה בטעם של פעם.
- כדאי לשתף את המורה למוזיקה ולתכנן יחד פעילויות בעקבות הספר. אפשר להתמקד בכלי הנגינה, במבנה התזמורת וביצירות שנוגנו בהופעה הראשונה של התזמורת הפילהרמונית. רצוי לשאול בכיתה אילו ילדים לומדים לנגן, ולהציע לערוך קונצרט בכיתה או בפני כיתות אחרות בבית הספר. (כדאי למנות סדרנים, להכין תוכנייה, להדפיס כרטיסים וכדומה כדי להבטיח שלכל ילדי הכיתה יהיה תפקיד בקונצרט).
- הסיפור של ברוניסלב הוברמן אינו מוכר לרבים, ואנחנו שמחים שנפלה בחלקנו ההזדמנות להכיר אותו לדור הצעיר! אנשים רבים עשו מעשים גדולים שדרשו אומץ לב רב, וסיפורם טרם סופר. אפשר להציע לילדים לחשוב עם הוריהם על דמות שהם מעריצים ולהכין בבית ספרון קצר עליה. את הספרונים ניתן להציג בתערוכה.
- סבתא ואורי יוצאים לבילוי משותף. לעיתים קרובות נוצר חיבור מיוחד בין סבים וסבתות לנכדים, השונה מהקשר בין הורים לילדיהם. בעקבות הסיפור אפשר לערוך מפגש עם סבים, סבתות ודודים, ולקראתו אפשר לבקש מהמשפחות להביא חפצים משנים עברו, תצלומים ישנים וסיפורים על בילוי משותף.
- בעקבות הטיוול של סבתא ואורי ברחובות תל-אביב הקטנה תוכלו להמציא משחק "חפש את המטמון" עם רמזים לאורך הדרך הקשורים לספרי ספריית פיג'מה שקראתם השנה ("גינה על חמור", "אספן המילים" ו"קונצרט בחולות"). בסוף המסלול אפשר לחלק לילדים מתנה – עותקים אישיים של "קונצרט בחולות". את העותק האישי ייקח כל ילד הביתה ויקרא עם ההורים.

ומה בגב הספר? סרקו את קוד ה-QR ותגיעו לסיפור שמאחורי הסיפור. הצצה מרגשת לקונצרט האמיתי הראשון שהתקיים בחולות תל אביב בשנת 1936. שתפו את ההורים והילדים [בסרטון](#), צפייה מהנה!

קריאה מהנה, שיחה פורה ופעילות נעימה!